

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

Ro‘yxatga olindi
№ MO2-XXI-5
2024-yil

Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar
vazirining
2024-yil “27” dekabrda
485 - sonli buyrug‘i bilan
tasdiqlangan.

Oliy ta’lim muassasalarining xalqaro aloqalar bo‘yicha prorektor va bo‘lim
boshliqlari hamda xalqaro aloqalar bo‘yicha mas’ul rahbarlar uchun

“XALQARO HAMKORLIK MENEJMENTI”

yo‘nalishi bo‘yicha qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o‘quv dasturi

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

OLIY TA’LIM TIZIMI KADRLARINI QAYTA TAYYORLASH VA
MALAKASINI OSHIRISH INSTITUTI

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o‘quv dasturi Oliy, o‘rta maxsus va professional ta’lim yo‘nalishlari bo‘yicha o‘quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi kengashining
2024-yil “24” dekabrda 12- sonli bayonnomasi bilan ma’qullangan.

- Tuzuvchilar:** “Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyat rivojining ma’naviy asoslari” moduli: f.f.d., prof. M.M.Qahhorova, s.f.d., prof. O.Sirojov.
“Oliy ta’limning normativ huquqiy asoslari” moduli: yu.f.d., prof. V.R.Topildiyev.
“Oliy ta’lim tashkilotlarida korrupsiya va manfaatlar to‘qnashuvining oldini olish” moduli: yu.f.d., prof. B.I.Ismailov.
“Ta’lim menejerining innovatsion faoliyati, kompetentligi, professionalligi” moduli: katta o‘qituvchi R.J.Ishmuxamedov., p.f.f.d., (PhD), dots. A.S.Djurayev.
“Oliy ta’limni boshqarishda raqamli texnologiyalar” moduli: t.f.d., prof. D.Irgasheva, t.f.n., dots. V.A.Karimova, tadqiqotchi H.Nomozov.
“Boshqaruv psixologiyasi va liderlik” moduli: p.f.d., prof. M.Akramov, i.f.f.d., dots. A.X.Xolov.
“Oliy ta’lim muassasalarida xalqaro aloqalarni sifatli tashkil etish” moduli: f-m.f.d., prof. Sh.Nematov.
“Oliy ta’lim baynalminallashuvi jarayonining asosiy tendentsiyalari va tavsifi” moduli: i.f.d., prof. R.Nurimbetov.
“Xalqaro hamkorlik, tajriba almashinuvi, kommunikatsiya va PR texnologiyalar” moduli: p.f.d., prof. O.Quysinov.
“Diplomatik etiket, xalqaro kelishuvlarni rasmiylashtirish” moduli: f-m.f.d., prof. Y.Ergashev, PhD D.Normatova.
- Taqrizchilar:** i.f.d., prof. F.Nazarova
p.f.d., prof. F.Zakirova

O‘quv dasturi Oliy ta’lim tizimi kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti Ilmiy-metodik Kengashining qarori bilan tasdiqqa tavsia qilingan.
(2024-yil “13” noyabrda 2-sonli bayonnoma)

KIRISH

Dastur O‘zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrda tasdiqlangan “Ta’lim to‘g‘risida” Qonuni, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 12-iyundagi “Oliy ta’lim muassasalarining rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish to‘g‘risida” PF-4732-son, 2019-yil 27-avgustdagi “Oliy ta’lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to‘g‘risida” PF-5789-son, 2019-yil 8-oktabrdagi “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida” PF-5847-son, 2020-yil 29-oktabrdagi “Ilm-fanni 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida” PF-6097-son, 2022-yil 28-yanvardagi “2022-2026 yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida” PF-60-son, 2023-yil 25-yanvardagi “Respublika ijro etuvchi hokimiyat organlari faoliyatini samarali yo‘lga qo‘yishga doir birinchi navbatdagi tashkiliy chora-tadbirlar to‘g‘risida” PF-14-son, 2023-yil 11-sentabrdagi ““O‘zbekiston-2030” strategiyasi to‘g‘risida” PF-158-son Farmonlari, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 21-iyundagi “Aholi va davlat xizmatchilarining korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi bilimlarini uzluksiz oshirish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to‘g‘risida” PQ-228-son, 2021-yil 17-fevraldagi “Sun’iy intellekt texnologiyalarini jadal joriy etish uchun shart-sharoitlar yaratish chora-tadbirlari to‘g‘risida” PQ-4996-son, 2019-yil 11-iyuldagi “Oliy va o‘rta maxsus ta’lim tizimiga boshqaruvning yangi tamoyillarini joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-4391-son Qarorlari hamda O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 23-sentabrdagi “Oliy ta’lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida” 797-son, 2024-yil 11-iyuldagi “Oliy ta’lim tashkilotlari rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini samarali tashkil qilish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 415-son Qarorlarida belgilangan ustuvor vazifalar mazmunidan kelib chiqqan holda tuzilgan bo‘lib, u oliy ta’lim muassasalari pedagog kadrlarining kasb mahorati hamda innovatsion kompetentligini rivojlantirish, sohaga oid ilg‘or xorijiy tajribalar, yangi bilim va malakalarni o‘zlashtirish, shuningdek amaliyotga joriy etish ko‘nikmalarini takomillashtirishni maqsad qiladi.

Dastur mazmunida yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma’naviy asoslari, oliy ta’limning normativ-huquqiy asoslari, oliy ta’lim tashkilotlarida korrupsiya va manfaatlar to‘qnashuvining oldini olish, ta’lim menejerining innovatsion faoliyati, kompetentligi, professionalligi, oliy ta’limni

boshqarishda raqamli texnologiyalar, boshqaruv psixologiyasi va liderlik masalalari qamrab olinadi.

Dastur doirasida berilayotgan mavzular tinglovchilarni oliy ta'lim muassasalarida xalqaro aloqalarni sifatli tashkil etish, oliy ta'limning baynalminallashuv jarayonining asosiy tendentsiyalari va tavsifi, xalqaro hamkorlik, tajriba almashinuvi, kommunikatsiya va PR texnologiyalar, diplomatik etiket, xalqaro kelishuvlarni rasmiylashtirish bo'yicha zaruriy yangi bilim, ko'nikma va malakalarni hamda kompetensiyalarni o'zlashtirishga xizmat qiladi.

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursi quyidagi o'quv modullaridan iborat:

1.1. Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyat rivojining ma'naviy asoslari.

1.2. Oliy ta'limning normativ huquqiy asoslari.

1.3. Oliy ta'lim tashkilotlarida korrupsiya va manfaatlar to'qnashuvining oldini olish.

1.4. Ta'lim menejerining innovatsion faoliyati, kompetentligi, professionalligi.

1.5. Oliy ta'limni boshqarishda raqamli texnologiyalar.

1.6. Boshqaruv psixologiyasi va liderlik.

1.7. Oliy ta'lim muassasalarida xalqaro aloqalarni sifatli tashkil etish.

1.8. Oliy ta'lim baynalminallashuvi jarayonining asosiy tendentsiyalari va tavsifi.

1.9. Xalqaro hamkorlik, tajriba almashinuvi, kommunikatsiya va PR texnologiyalar.

1.10. Diplomatik etiket, xalqaro kelishuvlarni rasmiylashtirish.

Kursning maqsadi va vazifalari

“Xalqaro hamkorlik menejmenti” kursining maqsadi – oliy ta'lim muassasalarida faoliyat ko'rsatayotgan xalqaro aloqalar bo'yicha prorektor va bo'lim boshliqlari hamda xalqaro aloqalar bo'yicha mas'ul rahbarlarning kasbiy kompetentligini shakllantirish asosida ularda xalqaro aloqalarni samarali boshqarish va tashkil etish malakalarini egallashlariga qaratilgan.

“Xalqaro hamkorlik menejmenti” kursining vazifasi – oliy ta'lim muassasalarining xalqaro aloqalar bo'yicha prorektor va bo'lim boshliqlari hamda xalqaro aloqalar bo'yicha rahbarlarda ta'lim-tarbiya jarayonlarini tashkil etishning me'yoriy-huquqiy asoslarini o'zlashtirish, ta'lim muassasasida boshqaruv faoliyatini tashkil etish va olib borish bo'yicha amaliy ko'nikma va malakalarni shakllantirishga qaratilgan.

Kurs yakunida tinglovchilarning bilim, ko‘nikma va malakalariga hamda kompetensiyalariga qo‘yiladigan talablar:

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o‘quv modullari bo‘yicha tinglovchilar quyidagi yangi bilim, ko‘nikma, malaka hamda kompetensiyalarga ega bo‘lishlari talab etiladi:

Tinglovchi:

- Yangi O‘zbekiston” konsepsiyasi, uning mazmun mohiyati va asosiy tamoyillarini;
- O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida inson va fuqaroning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlarini;
- O‘zbekiston Respublikasining zamonaviy konstitutsionalizmini;
- aholi talablariga va xalqaro standartlarga to‘liq javob beradigan ta’lim, tibbiyot va ijtimoiy himoya tizimini tashkil qilishni;
- O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida ma’muriy-hududiy va davlat tuzilishi masalalarini;
- jamiyatning iqtisodiy negizlarini;
- siyosiy va huquqiy islohotlar, davlat boshqaruvi tizimining takomillashtirilishini;
- O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi va uning mohiyatini;
- O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining asosiy prinsiplarini;
- Oliy ta’lim sohasiga oid qonun hujjatlari va ularning mazmunini;
- O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining oliy ta’lim tizimiga oid farmonlari, qarorlarini;
- O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining oliy ta’lim tizimiga tegishli qarorlarini;
- Oliy ta’lim, fan va innovatsiya vazirligining ta’lim jarayonlarini rejalashtirish va tashkil etishga oid buyruqlarini;
- Davlat ta’lim standartlari, ta’lim yo‘nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talablari, o‘quv rejalari, fan dasturlari va ularga qo‘yiladigan talablarni, o‘quv yuklamalarini rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish usullarini;
- oliy ta’lim tizimida korrupsiya va korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarga qarshi kurashish vazifalari, mazmun-mohiyati, yuzaga kelish sabablari, ijtimoiy-huquqiy omillarini;
- O‘zbekiston Respublikasining “Ilm-fan va ilmiy faoliyat to‘g‘risida” hamda “Innovatsion faoliyat to‘g‘risida” Qonunlari hamda O‘zbekiston Respublikasida ilm-fanni 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasining mazmuni va mohiyatini;
- “Yashil” madaniyatni shakllantirish masalalarini;
- ta’lim menejeri innovatsion faoliyatining funksiyalari, bosqichlari, shakllarini;
- innovatsion kompetentlik va uning o‘ziga xos xususiyatlarini;

- ta'lim menejerining innovatsion faoliyatida kasbiy professionallik va uning tarkibiy qismlari, professionallikka erishish darajalari, ko'rsatkichlari, texnikasini;

- raqamlashtirish va raqamli transformatsiyaga kirish: asosiy ta'riflar, tushunchalar, maqsad va vazifalarni;

- raqamli transformatsiyaning asosiy komponentlarini;
- murakkab infratuzilma va platformalarni;
- oliy ta'limni boshqarish axborot tizimi (HEMIS) va uning rolini;
- transformatsiyada raqamli texnologiyalarni;
- ta'limdagi sun'iy intellektning xususiyatlarini;
- ta'limda sun'iy intellektni qo'llashning asosiy yo'nalishlarini;
- Katta ma'lumotlar (Big Data) va ilg'or analitikani;
- oliy ta'limda AR/VR texnologiyalari hamda raqamli egizaklarni;
- ochiq ta'lim resurslari (OER) va ulardan foydalanish litsenziyalarini;
- buyumlar interneti (IoT) va "Aqlli" kampuslarni;
- bilimlarni sinash va baholashning aqlli tizimlarini;
- boshqaruv jarayonini tashkil etishning psixologik omillarini;
- tashkilotda boshqaruv va menejmentning umumiy xususiyatlarini;
- rahbar va unga qo'yiladigan psixologik talablarni;
- boshqaruvda liderlik va rahbarlik uslublarini;
- oliy ta'limni boshqarishga tizimli tahlil asoslarini;
- tizim darajalari va ierarxialari nazariyasini;
- ta'lim jarayonida strategik qarorlar qabul qilish va forsaytning mazmunini;

- xalqaro aloqalar haqida umumiy tushunchalarni;
- xalqaro hamkorlik va uning zamonaviy ta'lim tizimidagi o'rnini;
- oliy ta'lim muassasalarining global ta'lim maydonida tutgan o'rnini;
- xalqaro aloqalarning huquqiy va meyoriy asoslarini;
- xalqaro dasturlar va grantlar: Erasmus+, DAAD, Fulbright va boshqalarni;
- talabalar, o'qituvchilar va ilmiy xodimlar uchun akademik mobillik dasturlarini;

- oliy ta'lim muassasalari o'rtasida ilmiy ishlar almashinuvini;
- xalqaro aloqalar bo'yicha bo'limlarning faoliyati va vazifalarini;
- baynalminallashuv jarayoni haqida umumiy tushunchalarni;
- baynalminallashuvning mazmuni, mohiyati va ta'riflarini;
- baynalminallashuvning asosiy tendentsiyalarini;
- oliy ta'limda baynalminallashuvning asosiy tamoyillarini;
- oliy ta'limda raqamli va virtual baynalminallashuvni;
- O'zbekiston oliy ta'lim tizimida baynalminallashuvni;
- xalqaro hamkorlik tushunchasi, maqsadi va vazifalarini;
- oliy ta'lim muassasalarida xalqaro hamkorlikning huquqiy asoslarini;
- xalqaro tashkilotlar va dasturlar bilan hamkorlik yo'nalishlarini;
- akademik va ilmiy almashinuvi dasturlarining asosiy turlarini;

- xorijiy tajribani o'rganishning metodlari va strategiyalarni;
- PR texnologiyalarining asosiy tushunchalari va maqsadlarini;
- xalqaro kommunikatsiyada samarali muloqotning tamoyillarini;
- madaniyatlararo muloqotning xususiyatlari va qiyinchiliklarini;
- Brend imijini yaratish va xalqaro miqyosda targ'ib qilish strategiyalarini;
- O'zbekiston oliy ta'lim muassasalarining xalqaro hamkorlikdagi tajribasini;

- mamlakat imijini xalqaro maydonda mustahkamlash usullarini;
- samarali kommunikatsiya va jamoaviy ish bo'yicha treninglarni;
- diplomatik etiketning asosiy qoidalarini va tamoyillarini;
- oliy ta'lim tashkilotlarida diplomatik aloqalarda etiketning ahamiyatini;
- xalqaro aloqalarda madaniyatlararo kommunikatsiyani;
- turli davlatlarning madaniyati va ularning protokol qoidalariga moslashuvini;

- rasmiy ziyofatlar va boshqa tadbirlar uchun protokol qoidalarini;
- xalqaro shartnomalar va kelishuvlarning turlari (memorandumlar, hamkorlik shartnomalari va boshqalar)ni;

- xalqaro aloqalardagi rasmiy yozishmalar qoidalarini (nota, memorandum, rasmiy maktublar)ni;

- diplomatik va xalqaro etiketda zamonaviy tendensiyalarni **bilishi** lozim.

Tinglovchi:

- O'zbekiston-2030" strategiyasining mazmun-mohiyatini yoritib berish;
- O'zbekistonning xalqaro maydondagi siyosiy va iqtisodiy aloqalarini tahlil etish va baholash;

- milliy ma'naviyat va qadriyatlar, yangi O'zbekistonning ma'naviy va madaniy tiklanish dasturlari bilan ishlash;

- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Oliy ta'lim tizimiga tegishli qarorlari asosida ta'lim-tarbiya jarayonlarini tashkil etish;

- xorijiy tajribalar asosida malaka talablari, o'quv rejalari va fan dasturlarini takomillashtirish;

- oliy ta'lim tizimida manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'yilganlik holatlarining ko'rinishi, manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelishi mumkin bo'lgan sohalar, ularni oldini olish va bartaraf etish uchun qo'llanilishi lozim bo'lgan chora-tadbirlarning mazmun-mohiyatini yoritib berish;

- zamonaviy ta'lim menejerining innovatsion kompetentligi mazmuni va mohiyati, shakllanish bosqichlari, shakllarini ochib berish;

- ta'lim menejerining innovatsion faoliyatida kasbiy professionallik va uning tarkibiy qismlari, professionallikka erishish darajalari, ko'rsatkichlarini tahlil etish hamda texnikasini qo'llash;

- oliy ta'lim muassasasida o'zgarishlarni boshqarish va raqamli madaniyatni shakllantirish;

- bulutli infratuzilma (IaaS, PaaS, SaaS) va uni oliy ta'lim muassasalarida qo'llash prinsiplariga rioya etish;

- kiberxavfsizlik orqali ma'lumotlarni himoya qilish;
- zamonaviy ta'lim tizimida sun'iy intellekt (AI) ning ahamiyatini ochib berish va baholash;
- boshqaruv faoliyatining psixologik jihatlarini tahlil etish;
- boshqaruv psixologiyasining mohiyatini ochib berish;
- boshqaruv usullarini qo'llash;
- boshqaruv samaradorligini ta'minlaydigan shaxs sifatleri tavsifini amalga oshirish;
- tashkilotda jamoa va guruhlarini boshqarishning o'ziga xosligini tahlil qilish va baholash;
- guruhning samarali faoliyatiga to'sqinlik qiluvchi omillarning psixologik tahlil etish;
- muzokara modellari, muzokara uslublaridan foydalanish;
- tizim darajalari va ierarxiyalari nazariyasi: universitetda vertikal va gorizontaal boshqaruv tuzilmasini tahlil qilish;
- ta'lim sifatini ta'minlashda strategik qarorlar qabul qilish va forsayt texnologiyalardan foydalanish;
- xalqaro aloqalar orqali o'quv jarayonini rivojlantirish;
- qo'shma ta'lim dasturlari va ikki tomonlama diplom loyihalarini tayyorlash;
- ilmiy-tadqiqot sohasida xalqaro hamkorlik olib borish;
- xalqaro konferensiyalar, seminarlar va ilmiy forumlarning ahamiyatini ochib berish;
- ikki tomonlama va ko'p tomonlama ta'lim dasturlarini ishlab chiqish;
- ta'lim va ilmiy-tadqiqot sohasida xalqaro hamkorlikni amalga oshirish;
- xalqaro grantlar va dasturlarning ta'lim jarayoniga ta'sirini o'rganish;
- akademik va madaniy integratsiya jarayonlarini tahlil etish;
- O'zbekiston oliy ta'lim muassasalarining xalqaro tashkilotlar bilan hamkorligini baholash;
- talaba va o'qituvchilar uchun almashinuvi dasturlarida ishtirok etishning afzalliklarini ochib berish;
- kommunikatsiya strategiyalari va ularning xalqaro hamkorlikdagi rolini baholash;
- virtual platformalar orqali xalqaro muloqot va hamkorlikni rivojlantirish;
- madaniyatlararo farqlar va ularning diplomatik etiketga ta'sirini tahlil etish;
- diplomatik yozishmalarni yuritish;
- rasmiy yozishmalarning uslubiy va lingvistik talablarini o'zlashtirish;
- yozishmalarni tayyorlashda o'zbek, rus va ingliz tillardagi amaliy tajribalardan samarali foydalanish **ko'nikmalariga** ega bo'lishi lozim.

Tinglovchi:

- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasidagi asosiy o'zgarishlarni tahlil qilish va ularning zarurligini muhokama etish;
- mamlakatimizning raqamli va harbiy-tibbiy infratuzilmasini takomillashtirishga oid chora tadbirlar bilan ishlash;
- davlat hokimiyatining tashkil etilishining konstitutsiyaviy asoslarini o'zlashtirish;
- Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishga oid buyruqlari, Davlat ta'lim standartlari, ta'lim yo'nalishlarining va magistratura mutaxassisliklarining malaka talablari, o'quv rejalar va fan dasturlarini takomillashtirish;
- o'quv yuklamalarni rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish;
- me'yoriy uslubiy hujjatlarni ishlab chiqish amaliyotini takomillashtirish mexanizmlarini tahlil etish;
- korrupsiyaga qarshi kurashish ichki tizimining huquqiy asoslarini shakllantirishda xalqaro tajribalardan samarali foydalanish;
- ta'lim menejerining kasbiy professionalligi mazmuni va uni innovatsion faoliyatda (boshqaruvda, ishlarni NOT prinsiplari asosida tashkillashtirishda, xodimlar bilan ishlashda, shaxs va jamoaga ta'sir etishda) namoyon bo'lishini tahlil etish va baholash;
- ta'lim menejerining innovatsion faoliyatida aktyorlik va rejissyorlik elementlaridan foydalanish, ijodkorlik, novatorlik g'oyalarini qo'llab-quvvatlash;
- raqamli transformatsiyada kontentning rolini yoritib berish;
- sun'iy intellektning asosiy xususiyatlarini baholash;
- raqamli kontentni yaratish, boshqarish va tarqatish;
- malaka oshirish kurslarini tashkil etishda mobil ta'lim texnologiyalaridan foydalanish;
- rahbar faoliyatini psixologik tavsiflash;
- shaxsning individual-psixologik, ijtimoiy-psixologik xususiyatlarini ajratish;
- shaxsning ijtimoiy-psixologik sifatlariga individual xususiyatlarning ta'sirini o'rganish;
- rahbarning shaxsiy sifatlarini baholash;
- boshqaruv muloqotining ilmiy-amaliy jihatlarini tahlil etish;
- boshqaruv uslublarining psixologik xususiyatlarini o'zlashtirish;
- guruhdagi tarkibiy elementlar tahlilini amalga oshirish;
- guruhda axborot almashinuv jarayoni tahlil qilish;
- oliy ta'limni boshqarishda tizimli tahlil va tizimli yondashuvni qo'llash;
- ta'lim tashkilotining ichki baholashini tashkil etish, zarur ma'lumotlarni olish, o'rganish, tahlil qilish va ichki baholash hisobotni tayyorlash;
- xalqaro hamkorlikni rivojlantirish bo'yicha strategik rejalar tuzish;
- ilmiy-tadqiqot loyihalarini ishlab chiqish va xalqaro tashkilotlar bilan

hamkorlik qilish;

- xalqaro aloqalarni rivojlantirish strategiyasini mazmun mohiyatini ochib berish;

- oliy ta'lim muassasalarining xalqaro reytinglardagi o'rnini baholash;

- ta'lim eksportining iqtisodiy ahamiyatini ochib berish;

- O'zbekistonda baynalminallashuvning rivojlanish tendensiyalaridan foydalanish;

- PR (Public Relations) texnologiyalarining xalqaro hamkorlikdagi rolini yoritib berish;

- xalqaro PR loyihalar va aksiyalarni rejalashtirish;

- xalqaro hamkorlikni rivojlantirishga qaratilgan loyihalarni ishlab chiqish;

- xalqaro hamkorlik va PR texnologiyalarni boshqarish;

- oliy ta'lim muassasalari misolida xalqaro hamkorlikni rivojlantirish;

- diplomatik protokol va uning amaliy qoidalariga amal qilish;

- rasmiy uchrashuvlar va tadbirlarni tashkil etish qoidalarini o'zlashtirish;

- delegatsiyalar bilan ishlash va ularni kutib olish tartibiga rioya qilish;

- raqamli platformalarda xalqaro hamkorlik va diplomatik aloqalar olib borish **malakalariga** ega bo'lishi lozim.

Tinglovchi:

- 2030-yilgacha O'zbekiston Respublikasining yashil iqtisodiyotga o'tish va ekologik barqarorlikga erishish strategiyasi mohiyati bilan tanishish;

- "Yashil" va inklyuziv iqtisodiy o'sish tamoyillariga asoslangan yuqori iqtisodiy o'sish dasturlari va ularning amaliyotga tadbqiq etish istiqbollari belgilash;

- yoshlar ma'naviyatini oshirish bo'yicha davlat dasturlari yuzasidan muhokama tashkil etish va ularni amaliyotda qo'llash;

- O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining buyruqlari asosida ta'lim-tarbiya jarayonlarini tashkil etish;

- Davlat ta'lim standartlari, malaka talablari, o'quv rejalar va fan dasturlar asosida fanning ishchi dasturini ishlab chiqish, amal qilish va ularni ijrosini ta'minlash;

- korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash, ularni majburiy baholash, korrupsiya xavfi yuqori hisoblangan lavozimlar ro'yhatini shakllantirish, xavflar darajasini pasaytirish chora tadbirlarini amalga oshirish;

- ta'lim menejerining professionalligida talant, tajriba va javobgarlik birligi, diqqatini jalb etish usullarini egallash;

- muvaffaqiyatli raqamli transformatsiya misollari va keyslar yaratish;

- onlayn-dasturlar va gibrid formatlarni boshqarishning eng yaxshi tajribalarini amaliyotga tadbqiq etish;

- ta'lim sohasida sun'iy intellektdan foydalanishning afzalliklari va kamchiliklari aniqlash;

- oliy ta'limni boshqarish axborot tizimi (HEMIS) orqali ma'muriy va ta'lim jarayonlarini boshqarish hamda oliy ta'lim muassasasi samaradorlik ko'rsatkichlarini monitoring qilish;
- boshqaruvda liderlik va rahbarlik uslublaridan samarali foydalanish;
- boshqaruv strategiyasini joriy etish va amalga oshirish;
- muzokaralardagi qiyinchiliklar, to'siqlar, mojarolar, manipulyatsiyalarni oldini olish;
- xalqaro reyting va akkreditatsiyalarda ishtirok etishning amaliy ahamiyatini yoritib berish;
- xalqaro hamkorlik loyihalarini ishlab chiqish va taqdim etish;
- zamonaviy ta'lim tizimida baynalminallashuvning amaliy ahamiyatni ochib berish;
- xalqaro ta'lim va tadqiqot loyihalarini rejalashtirish;
- baynalminallashuvni rivojlantirish bo'yicha strategik takliflar ishlab chiqish;
- Digital PR vositalaridan foydalanish (ijtimoiy tarmoqlar, veb-saytlar, bloglar);
- xalqaro tadbirlarni o'tkazishda PR texnologiyalarni qo'llash;
- xorijiy oliy ta'lim muassasalari bilan hamkorlik loyihalarini ishlab chiqish;
- hamkorlik natijalarini baholash va monitoring qilish;
- PR kompaniyalarini rejalashtirish va ularni xalqaro miqyosda amalga oshirish;
- xalqaro huquq normalariga muvofiq kelishuvlarni rasmiylashtirish tartibiga rioya qilish;
- xalqaro kelishuvlarni tayyorlashda huquqiy va texnik talablarga amal qilish;
- oliy ta'lim muassasasini xalqaro hamkorlikni rivojlanish strategiyasini shakllantirish;
- innovatsion texnologiyalarni xalqaro muzokaralar va kelishuvlarda qo'llash **kompetensiyalariga** ega bo'lishi lozim.

Kurs hajmi

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursi 288 soatni tashkil etadi. Bunda o'quv dasturining 144 soat hajmi ishdan ajralmagan holda mustaqil malaka oshirish usullari asosida, 144 soati to'g'ridan-to'g'ri (bevosita) malaka oshirish shaklida ishdan ajragan holda amalga oshiriladi. Malaka oshirishning bevosita shaklida bir haftadagi o'quv yuklamasining eng yuqori hajmi 36 soatni tashkil etadi. Attestatsiyadan muvaffaqiyatli o'tgan kurs tinglovchilariga O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015 yil 12 iyundagi PF-4732-son Farmoni 3-ilovasi bilan tasdiqlangan davlat namunasidagi malaka attestati beriladi.

“XALQARO HAMKORLIK MENEJMENTI” YO‘NALISHI BO‘YICHA QAYTA TAYYORLASH VA MALAKA OSHIRISH KURSINING O‘QUV MODULLARI VA ULARNING MAZMUNI

1.1. Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyat rivojining ma‘naviy asoslari.

“Yangi O‘zbekiston” konsepsiyasi, uning mazmun mohiyati va asosiy tamoyillari. Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasini amalga oshirish jarayoni va orttirilgan tajriba. “O‘zbekiston-2030” strategiyasining ahamiyati. Mamlakatimizda barqaror iqtisodiy o‘lishni ta‘minlash va aholi turmush darajasini oshirish. Aholi talablariga va xalqaro standartlarga to‘liq javob beradigan ta‘lim, tibbiyot va ijtimoiy himoya tizimini tashkil qilish. Aholi uchun qulay ekologik sharoitlarni yaratish va xalq xizmatidagi adolatli va zamonaviy davlatni barpo etish. Mamlakatning suvereniteti va xavfsizligini kafolatli ta‘minlash.

Huquqiy davlat va qonun ustuvorligi. Siyosiy va huquqiy islohotlar, davlat boshqaruvi tizimining takomillashtirilishi. Qonun ustuvorligini ta‘minlash, xalq xizmatidagi davlat boshqaruvini tashkil etish. O‘zbekiston Respublikasining zamonaviy konstitutsionalizmi. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasidagi asosiy o‘zgarishlar va ularning zaruriyati. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida inson va fuqaroning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlari. Jamiyatning iqtisodiy negizlari. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida ma‘muriy-hududiy va davlat tuzilishi masalalari. Davlat hokimiyatining tashkil etilishining konstitutsiyaviy asoslari.

2030-yilgacha O‘zbekiston Respublikasining yashil iqtisodiyotga o‘tish va ekologik barqarorlikka erishish strategiyasi. “Yashil” va inklyuziv iqtisodiy o‘lish tamoyillariga asoslangan yuqori iqtisodiy o‘lish dasturlari va ularning amaliyotga tadbiq etish istiqbollari, “Yashil” madaniyatni shakllantirish masalalari.

Ijtimoiy rivojlanish va inson kapitali, yangi avlod kadrlarini tayyorlash. Ayollar va yoshlarni qo‘llab-quvvatlash, gender tenglik va yoshlar siyosati. Yoshlarning mamlakat rivojida roli. Yoshlar ma‘naviyatini oshirish bo‘yicha davlat dasturlari.

Milliy ma‘naviyat va qadriyatlar, yangi O‘zbekistonning ma‘naviy va madaniy tiklanish dasturlari. Global jarayonlar va O‘zbekistonning o‘rni, O‘zbekistonning xalqaro maydondagi siyosiy va iqtisodiy aloqalari. “Xavfsiz va tinchliksevar davlat” tamoyiliga asoslangan siyosatni izchil davom ettirish. Mamlakatimizning raqamli va harbiy-tibbiy infratuzilmasini takomillashtirishga oid chora tadbirlar.

1.2. Oliy ta'limning normativ huquqiy asoslari.

Oliy ta'lim sohasiga oid qonun hujjatlarining umumiy tavsifi. Oliy ta'lim tizimini tartibga soluvchi normativ - huquqiy hujjatlar tushunchasi. Normativ-huquqiy hujjatlarning turlari. Normativ huquqiy hujjatlarga qo'yiladigan talablar. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni. Ta'lim jarayoni ishtirokchilarini ijtimoiy himoya qilish. Ta'lim to'g'risidagi qonun hujjatlarini buzganlik uchun javobgarlik.

O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi va uning mohiyati. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Oliy ta'lim tizimiga oid farmonlari va qarorlari. Oliy ta'lim sohasiga oid qonunosti hujjatlari va ularning turlari. Davlat oliy ta'lim muassasalarining akademik va tashkiliy-boshqaruv mustaqilligini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar. Davlat oliy ta'lim muassasalariga moliyaviy mustaqillik berish chora-tadbirlari.

Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining buyruqlari. O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining ta'lim va tarbiya jarayonlarini tashkil etishga oid buyruqlari. Davlat ta'lim standartlari, ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talablari, o'quv rejalar, fan dasturlari va ularga qo'yiladigan talablar. O'quv yuklamalarini rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish usullari. OTMlarning lokal hujjatlari (Ustav, Ichki tartib qoidalar).

Meyoriy uslubiy hujjatlarni ishlab chiqish amaliyotini takomillashtirish mexanizmlari. Ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talablari, o'quv rejalar va fan dasturlarini ishlab chiqish. Xorijiy tajribalar asosida Malaka talablari, o'quv rejalar va fan dasturlarini takomillashtirish.

1.3. Oliy ta'lim tashkilotlarida korrupsiya va manfaatlar to'qnashuvining oldini olish.

Oliy ta'lim tizimida korrupsiya va korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarga qarshi kurashish vazifalari, mazmun-mohiyati, yuzaga kelish sabablari, ijtimoiy-huquqiy omillari.

Oliy ta'lim tizimida manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'yilganlik holatlarining ko'rinishi, manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelishi mumkin bo'lgan sohalar, ularni oldini olish va bartaraf etish uchun qo'llanilishi lozim bo'lgan chora-tadbirlarning mazmun-mohiyati, fuqarolarni ishga qabul qilish jarayonlarini nazoratga olinishini ta'minlash (nomzodlarni tekshirish tartibi), ushbu sohada qo'llanishi lozim bo'lgan xorij tajribasi.

Korrupsiyaga qarshi kurashish ichki tizimining huquqiy asoslarini shakllantirishda xalqaro tajribaning ahamiyati, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash, ularni majburiy baholash, korrupsiya xavfi yuqori hisoblangan

lavozimlar ro'yhatini shakllantirish, xavflar darajasini pasaytirish chora tadbirlarini amalga oshirish tartibi.

1.4. Ta'lim menejerining innovatsion faoliyati, kompetentligi, professionalligi.

Ta'lim menejeri innovatsion faoliyatining o'ziga xos ko'rsatkichlari. Ta'lim menejerining innovatsion faoliyati tushunchasi. Innovatsiyani ta'lim menejeri faoliyatida tutgan o'rni, ahamiyati. Ta'lim menejeri innovatsion faoliyatining funksiyalari, bosqichlari, shakllari. Ta'lim menejerining faoliyatida andragogikaning ahamiyati.

Innovatsion kompetentlik – innovatsion faoliyatning poydevori sifatida. Innovatsion kompetentlik va uning o'ziga xos xususiyatlari. Zamonaviy ta'lim menejerining innovatsion kompetentligi mazmuni va mohiyati, shakllanish bosqichlari, shakllari. Ta'lim jarayonini innovatsion tashkil etish va boshqarishda xalqaro tajribalar.

Ta'lim menejeri professionaligi. Innovatsion faoliyat ta'lim menejeri professionaligining asosi. Ta'lim menejerining innovatsion faoliyatida kasbiy professionallik va uning tarkibiy qismlari, professionallikka erishish darajalari, ko'rsatkichlari, texnikasi. Ta'lim menejerining kasbiy professionalligi mazmuni va uni innovatsion faoliyatda (boshqaruvda, ishlarni NOT prinsiplari asosida tashkillashtirishda, xodimlar bilan ishlashda, shaxs va jamoaga ta'sir etishda) namoyon bo'lishi.

Ta'lim menejerining professional boshqaruv mahorati, texnikasi, uslublari. Ta'lim menejeri faoliyatida kasbiy va malakaviy salohiyatining o'rni va roli, muomala va o'zaro munosabatning mohiyati, ularning rahbar faoliyatidagi o'rni. Xizmatdagi munosabat va muomala odobi: yoqtirish va yoqtirmaslik, moslashish, maslakdoshlik, psixologik muxit: munosabat va muomala o'rnatishdagi qiyinchiliklar va ularni bartaraf etish yo'llari. Menejer nafosati va odobini shakllantirish, rivojlantirish yo'llari hamda unga erishish shart-sharoitlari.

Ta'lim menejeri faoliyatidagi muammolarni bartaraf etish usullari. Ta'lim menejerining innovatsion faoliyatida aktyorlik va rejissorlik elementlaridan foydalanish, ijodkorlik, novatorlik. Innovatsion rivojlanish va novatorlik g'oyalarini qo'llab-quvvatlash mazmuni, shakl va usullari. Ta'lim menejeri faoliyatida uchraydigan to'siqlarning xilma-xilligi va o'ziga xos xususiyatlari, sabablarini amaliy tomonlarini yoritilishi, ularni yechish bosqichlarini guruh bilan birgalikda aniqlanishi. Yosh rahbarlar faoliyatida odatda yo'l qo'yiladigan xatolar va ularni yengish yo'llari.

Ta'lim menejerining jamoani boshqarishdagi professionalligi. Ta'lim menejerining professionalligida talant, tajriba va javobgarlik birligi, diqqatini jalb etish usullari va ularni egallash yo'llari. Muammoli xodimlar va vaziyat.

Muammoli vaziyat belgilari. Namunali va muammoli xodimlar, ular bilan ishlashning o'ziga xos xususiyatlari. Muammoli xodimlar bilan ishlash texnikasi. "Muammoli xodimlar tiplari". "X", "Y", "Z" nazariyalari (insonning mehnatga bo'lgan munosabatini aniqlashga qaratilgan).

1.5. Oliy ta'limni boshqarishda raqamli texnologiyalar.

Raqamlashtirish va raqamli transformatsiyaga kirish: asosiy ta'riflar, tushunchalar, maqsad va vazifalar. Oliy ta'limda raqamli transformatsiyaning xususiyatlari (yangi talablar va chaqiriqlar). Rahbarlar va o'qituvchilarning raqamli kompetentligi. Menejerlar va pedagoglar uchun raqamli savodxonlikning ahamiyati. Xodimlar malakasini oshirishning asosiy yo'nalishlari. Oliy ta'lim muassasasida o'zgarishlarni boshqarish va raqamli madaniyatni shakllantirish.

Raqamli transformatsiyaning asosiy komponentlari. Infratuzilma, platformalar, texnologiyalar, kontent o'zaro bog'liq tarkibiy qismlar sifatida. Tashkiliy va normativ-huquqiy jihatlar (akkreditatsiya, raqamli xizmatlarni litsenziyalash). Murakkab infratuzilma va platformalar. Asosiy yechimlar sharhi: ERP, CRM, BPR. Bulutli infratuzilma (IaaS, PaaS, SaaS) va uni oliy ta'lim muassasalarida qo'llash prinsiplari. Kiberxavfsizlik va ma'lumotlarni himoya qilish. Murakkab infratuzilma va platformalar. Oliy ta'limni boshqarish axborot tizimi (HEMIS) va uning roli: ma'muriy va ta'lim jarayonlarini boshqarish hamda oliy ta'lim muassasasi samaradorlik ko'rsatkichlarini monitoring qilish. Muvaffaqiyatli raqamli transformatsiya misollari va keyslar. Dunyo va mintaqadagi yetakchi oliy ta'lim muassasalarida raqamli texnologiyalarni joriy etish misollari.

Transformatsiyada raqamli texnologiyalar. Zamonaviy ta'lim tizimida sun'iy intellekt (AI) ning ahamiyati. Katta ma'lumotlar (Big Data) va ilg'or analitika. Oliy ta'limda AR/VR texnologiyalari hamda raqamli egizaklar. Taqsimlangan reyestrlar texnologiyalari (blokcheyn): raqamli diplomlar, mikrokredenshllar. Additiv texnologiyalar: ta'lim jarayoni va ilmiy tadqiqotlardagi amaliy misollar. Buyumlar interneti (IoT) va "aqlli" kampuslar. Jarayonlarni robotlashtirish (RPA): ma'muriy ishlarning rutinasini kamaytirish, elektron hujjat aylanishi.

Ta'limdagi sun'iy intellektning xususiyatlari. Sun'iy intellektning asosiy xususiyatlari. Ta'lim sohasida sun'iy intellektidan foydalanishning afzalliklari va kamchiliklari. Pedagogik jarayonda sun'iy intellektningning roli. Ta'limda sun'iy intellektni qo'llashning asosiy yo'nalishlari. Bilimlarni sinash va baholashning aqlli tizimlari. Ta'limda sun'iy intellektningdan foydalanish istiqbollari va xavflari.

Raqamli transformatsiyada kontentning roli. Raqamli kontentni yaratish, boshqarish va tarqatish. Malaka oshirish kurslarini tashkil etishda mobil ta'lim texnologiyalaridan foydalanish. Ochiq ta'lim resurslari (OER) va ulardan foydalanish litsenziyalari. Turli toifadagi tinglovchilar uchun shaxsiylashtirilgan kontent. Onlayn-dasturlar va gibril formatlarni boshqarishning eng yaxshi tajribalari. O'qituvchilar va

bitiruvchilarning raqamli kompetensiyalarini shakllantirish hamda mehnat bozoridagi talablar. Raqamli sertifikatlar va elektron diplomlar (Digital Credentials).

1.6. Boshqaruv psixologiyasi va liderlik.

Boshqaruv jarayonini tashkil etishning psixologik jihatlar. Tashkilotda boshqaruv va menejmentning umumiy xususiyatlari. Tashkiliy psixologiyaning tadqiqot sohasi va predmeti. Professional faoliyatning psixologik tuzilishi. Boshqaruv faoliyatining psixologik jihatlar. Boshqaruv psixologiyasining mohiyati. Tashkilotda shaxs boshqaruvning ham obykti, ham subyekti sifatida. Shaxsning individual-psixologik, ijtimoiy-psixologik xususiyatlari. Shaxsning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari tipologiyasi. Shaxsning ijtimoiy-psixologik sifatlariga individual xususiyatlarning ta'siri.

Rahbarlik va boshqaruv muloqotining ilmiy-amaliy jihatlar. Muloqot ijtimoiy-psixologik hodisa sifatida. Faoliyat bilan muloqotning o'zaro aloqadorligi. Muloqotning asosiy funksiyalari. Muloqotning psixologik tuzilishi.

Boshqaruvda liderlik va rahbarlik uslublari. Menejer - shaxs sifatida. Rahbar shaxsi va boshqaruv uslublari. Tashkilotda rahbarlik va uning faoliyat psixologiyasi. Madaniyatli rahbarning psixologik portreti. Boshqaruv va menejment bo'yicha ta'lim. Rahbar va unga qo'yiladigan psixologik talablar. Rahbar faoliyatining psixologik tavsifi. Boshqaruv samaradorligini ta'minlaydigan shaxs sifatlar tavsifi. Rahbarning shaxsiy sifatlarini baholash.

Boshqaruv jarayonida muloqotdagi to'siqlar. Tashkilotni boshqarishda muzokaralar. Muzokaralarning mohiyati va tasnifi. Muzokara modellari. Muzokara uslublari. Muzokaralardagi qiyinchiliklar, to'siqlar, mojarolar, manipulyatsiyalar.

Tashkilotda jamoa va guruhlarini boshqarishning o'ziga xosligi. Guruxlar psixologiyasi. Kichik ijtimoiy guruh tashkilotning ijtimoiy-psixologik tavsifi sifatida. Guruhning samarali faoliyatiga to'sqinlik qiluvchi omillarning psixologik tahlili. Guruhdagi tarkibiy elementlar tahlili. Guruhda axborot almashinuv jarayoni tahlili. Kichik ijtimoiy guruh tashkilotning ijtimoiy-psixologik tavsifi sifatida. Guruhning samarali faoliyatiga to'sqinlik qiluvchi omillarning psixologik tahlili. Guruhda axborot almashinuv jarayoni tahlili.

Boshqaruv qarorlarni qabul qilish. Boshqaruvda liderlik va rahbarlik uslublari. Menejer modeli. Boshqaruv strategiyasi. Rahbarning tashkilotni strategik ko'ra bilishi va zimmasidagi vazifasini shakllantirishi. Strategiyaning joriy etish va amalga oshirish. Boshqaruv usullari. Boshqaruv uslublarning psixologik xususiyatlari. Rahbarlik muloqoti va uning bosqichlari.

Boshqaruv faoliytda vaqtni boshqarishning ahamiyati (Time management). Vaqtni boshqarish. Shaxsiy motivatsiyalash uslublari. Majlislar o'tkazish texnologiyasi. Boshqaruvda nazoratni takomillashtirish. Insoniy munosabatlar boshqaruv omili sifatida. Oliy ta'limni boshqarishga tizimli tahlil

asoslari. Oliy ta'limni boshqarishda tizimli yondashuv asoslari: tizim tushunchasi, uning elementlari va xossalari. Tizim darajalari va ierarxiyalari nazariyasi: universitetda vertikal va gorizontal boshqaruv tuzilmasini tahlil qilish. Oliy ta'limni boshqarishda tizimli tahlil va tizimli yondashuvni qo'llash.

1.7. Oliy ta'lim muassasalarida xalqaro aloqalarni sifatli tashkil etish.

Xalqaro aloqalar haqida umumiy tushunchalar. Xalqaro hamkorlik va uning zamonaviy ta'lim tizimidagi o'рни. Oliy ta'lim muassasalarining global ta'lim maydonida tutgan o'рни. Xalqaro aloqalarning huquqiy va me'yoriy asoslari.

Xalqaro aloqalar orqali o'quv jarayonini rivojlantirish. Xalqaro dasturlar va grantlar: Erasmus+, DAAD, Fulbright va boshqalar. Talabalar, o'qituvchilar va ilmiy xodimlar uchun akademik mobillik dasturlari. Qo'shma ta'lim dasturlari va ikki tomonlama diplom loyihalari.

Ilmiy-tadqiqot sohasida xalqaro hamkorlik. Xalqaro konferensiyalar, seminarlar va ilmiy forumlarning ahamiyati. Ilmiy-tadqiqot loyihalari va xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik. Oliy ta'lim muassasalari o'rtasida ilmiy ishlar almashinuvi.

Xalqaro aloqalarni rivojlantirish strategiyasi. Xalqaro hamkorlikni rivojlantirish bo'yicha strategik rejalar. Oliy ta'lim muassasasini xalqaro hamkorlikni rivojlanish strategiyasini shakllantirish: OTMning joriy holati va salohiyatini tahlil qilish (xalqaro hamkorlik faoliyatini tahlil qilish, SWOT, PEST tahlili, KPI, SMART maqsadlar va boshqalar). Xalqaro aloqalar bo'yicha bo'limlarning faoliyati va vazifalari. Xalqaro reyting va akkreditatsiyalarda ishtirok etishning ahamiyati.

Xalqaro hamkorlik loyihalarini ishlab chiqish va taqdim etish. Xalqaro hamkorlik uchun zarur hujjatlarni tayyorlash bo'yicha seminarlar. Xorijiy ta'lim tizimlari va oliy ta'lim muassasalarini o'rganish.

1.8. Oliy ta'lim baynalminallashuvi jarayonining asosiy tendentsiyalari va tavsifi.

Baynalminallashuv jarayoni haqida umumiy tushunchalar. Baynalminallashuvning mazmuni, mohiyati va ta'riflari. Zamonaviy ta'lim tizimida baynalminallashuvning ahamiyati. Globalizatsiya va ta'lim: o'zaro bog'liqlik va ta'sir. Oliy ta'limda baynalminallashuvning asosiy tamoyillari. Oliy ta'limda raqamli va virtual baynalminallashuv. Ta'lim standartlarini xalqaro muvofiqlashtirish. Ikki tomonlama va ko'p tomonlama ta'lim dasturlari.

Baynalminallashuvning asosiy tendentsiyalari. Akademik va madaniy integratsiya jarayonlari. Ta'lim va ilmiy-tadqiqot sohasidagi xalqaro hamkorlik. Xalqaro grantlar va dasturlarning ta'lim jarayoniga ta'siri. Oliy ta'lim muassasalarining xalqaro reytinglardagi o'рни. Xalqaro talabalarning oliy ta'lim tizimiga jalb qilinishi. Ta'lim eksporti va uning iqtisodiy ahamiyati.

Xalqaro ta'lim va tadqiqot loyihalarini rejalashtirish. Baynalminallashuvni rivojlantirish bo'yicha strategik takliflar ishlab chiqish. Xorijiy tajribani o'rganish va tahlil qilish. O'zbekiston oliy ta'lim tizimida baynalminallashuv. O'zbekistonda

baynalminallashuvning rivojlanish tendentsiyalari. O'zbekiston oliy ta'lim muassasalarining xalqaro tashkilotlar bilan hamkorligi.

1.9. Xalqaro hamkorlik, tajriba almashinuvi, kommunikatsiya va PR texnologiyalar.

Xalqaro hamkorlik tushunchasi, maqsadi va vazifalari. Oliy ta'lim muassasalarida xalqaro hamkorlikning huquqiy asoslari. Xalqaro tashkilotlar va dasturlar bilan hamkorlik yo'nalishlari. Tajriba almashinuvi va uning ahamiyati. Akademik va ilmiy almashinuvi dasturlarining asosiy turlari. Xorijiy tajribani o'rganishning metodlari va strategiyalari. Talaba va o'qituvchilar uchun almashinuvi dasturlarida ishtirok etishning afzalliklari.

Kommunikatsiya strategiyalari va ularning xalqaro hamkorlikdagi roli. Xalqaro kommunikatsiyada samarali muloqotning tamoyillari. Madaniyatlararo muloqotning xususiyatlari va qiyinchiliklari. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish. Virtual platformalar orqali xalqaro muloqot va hamkorlikni rivojlantirish.

PR (Public Relations) texnologiyalarining xalqaro hamkorlikdagi roli. PR texnologiyalarining asosiy tushunchalari va maqsadlari. Brend imijini yaratish va xalqaro miqyosda targ'ib qilish strategiyalari. Xalqaro PR loyihalar va aksiyalarni rejalashtirish. Digital PR vositalaridan foydalanish (ijtimoiy tarmoqlar, veb-saytlar, bloglar). Xalqaro hamkorlik va PR texnologiyalarni boshqarish. Xalqaro aloqalar bo'limi faoliyatini tashkil etish. Mamlakat imijini xalqaro maydonda mustahkamlash usullari. Xalqaro tadbirlarni o'tkazishda PR texnologiyalarni qo'llash.

Oliy ta'lim muassasalari misolida xalqaro hamkorlikni rivojlantirish. O'zbekiston oliy ta'lim muassasalarining xalqaro hamkorlikdagi tajribasi. Xorijiy oliy ta'lim muassasalari bilan hamkorlik loyihalari. Hamkorlik natijalarini baholash va monitoring qilish. Xalqaro hamkorlikni rivojlantirishga qaratilgan loyihalarni ishlab chiqish. PR kampaniyalarini rejalashtirish va ularni xalqaro miqyosda amalga oshirish. Samarali kommunikatsiya va jamoaviy ish bo'yicha treninglar.

1.10. Diplomatik etiket, xalqaro kelishuvlarni rasmiylashtirish.

Diplomatik etiketning asosiy qoidalari va tamoyillari. Oliy ta'lim tashkilotlarida diplomatik aloqalarda etiketning ahamiyati. Xalqaro aloqalarda madaniyatlararo kommunikatsiya. Madaniyatlararo farqlar va ularning diplomatik etiketga ta'siri. Turli davlatlarning madaniyati va ularning protokol qoidalariga moslashuv. Madaniyatlararo aloqalarda moslashuvchanlik va hurmat.

Diplomatik protokol va uning amaliy qoidalari. Rasmiy uchrashuvlar va tadbirlarni tashkil etish qoidalari. Delegatsiyalar bilan ishlash va ularni kutib olish tartibi. Rasmiy ziyofatlar va boshqa tadbirlar uchun protokol qoidalari.

Xalqaro shartnomalar va kelishuvlarning turlari (memorandumlar, hamkorlik shartnomalari, va boshqalar). Xalqaro huquq normalariga muvofiq kelishuvlarni

rasmiylashtirish tartibi. Xalqaro kelishuvlarni tayyorlashda huquqiy va texnik talablar

Diplomatik yozishmalarni yuritish. Xalqaro aloqalardagi rasmiy yozishmalar qoidolari (nota, memorandum, rasmiy maktublar). Rasmiy yozishmalarning uslubiy va lingvistik talablari. Yozishmalarni tayyorlashda o'zbek, rus va ingliz tillaridagi amaliy tajribalar. Muzokaralar olib borish va xalqaro muloqot ko'nikmalari. Professional til va notiqlik ko'nikmalari.

Diplomatik va xalqaro etiketda zamonaviy tendensiyalar. Raqamli platformalarda xalqaro hamkorlik va diplomatik aloqalar. Global miqyosda etiketning o'zgarishi va yangi tamoyillar. Innovatsion texnologiyalarni xalqaro muzokaralar va kelishuvlarda qo'llash.

Malakaviy attestatsiya

Tinglovchilarning malakaviy attestatsiyasi kasbiy, o'quv-metodik va ilmiy-metodik faoliyati natijalari (elektron portfolioda qayd etilgan ko'rsatkichlari), kursni tamomlagandan keyingi onlayn test sinovlari hamda Attestatsiya komissiyasida bitiruv ishini himoya qilish asosida o'tkaziladi.

Seminar-treninglarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar-treningda tinglovchilar o'quv modullari doirasidagi ijodiy topshiriqlar, keyslar, o'quv loyihalari, texnologik jarayonlar bilan bog'liq vaziyatli masalalar asosida amaliy ishlarni bajaradilar.

Seminar-treninglar zamonaviy ta'lim uslublari, innovatsion texnologiyalar va interaktiv ta'lim usullaridan foydalanib, ishtirokchilar o'rtasida bilim almashinuvi va amaliy ko'nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan trening shaklda o'tkaziladi. Bundan tashqari, mustaqil holda o'quv va ilmiy adabiyotlardan, elektron resurslardan, tarqatma materiallardan foydalanish tavsiya etiladi.

Mustaqil malaka oshirishni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Mustaqil malaka oshirish quyidagi shakllarni o'z ichiga oladi: ochiq o'quv mashg'ulotlari va mahorat darslarini tashkil etish; iqtidorli va iste'dodli talabalar bilan ishlash; ilmiy konferensiyalarda ma'ruza bilan qatnashish; ilmiy jurnallarda maqolalar chop etish; ko'rgazma va tanlovlarda ishtirok etish; ilmiy loyihalarda ishtirok etish; xalqaro (impakt-faktorli) nashrlarda maqolalar e'lon qilish; ixtiro (patent), ratsionalizatorlik takliflari, innovatsion ishlanmalarga mualliflik qilish; monografiya, mualliflik ijodiy ishlar katalogini tayyorlash va nashrdan chiqarish; o'quv adabiyotlari (darslik, o'quv qo'llanma, metodik qo'llanma)ni tayyorlash va nashrdan chiqarish; falsafa doktori (PhD) darajasini olish uchun himoya qilingan dissertatsiyaga ilmiy rahbarlik qilish.

Rahbar kadrlarning mustaqil malaka oshirish natijalari elektron portfolio tizimida o'z aksini topadi.

Tajriba almashishlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Tajriba almashish yetakchi oliy ta'lim muassasalarida yoki iqtisodiyot va ijtimoiy soha tarmoqlarining tegishli tashkilotlarida tashkil etiladi.

Dasturning axborot-metodik ta'minoti

Modullarni o'qitish jarayonida ishlab chiqilgan o'quv-metodik materiallar, tegishli soha bo'yicha ilmiy jurnallar, Internet resurslari, multimedia mahsulotlari va boshqa elektron va qog'oz variantdagi manbaalardan foydalaniladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

I. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining asarlari

1. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: “O'zbekiston”, 2017. – 488 b.
2. Mirziyoev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. 1-jild. – T.: “O'zbekiston”, 2017. – 592 b.
3. Mirziyoev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2-jild. T.: “O'zbekiston”, 2018. – 507 b.
4. Mirziyoev Sh.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'ladi. 3-jild.– T.: “O'zbekiston”, 2019. – 400 b.
5. Mirziyoev Sh.M. Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari. 4-jild.– T.: “O'zbekiston”, 2020. – 400 b.
6. Mirziyoev Sh.M. Yangi O'zbekiston Strategiyasi. – T.: “O'zbekiston”, 2021.- 457 b.

II. Normativ-huquqiy hujjatlar

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – T.: O'zbekiston, 2023.
2. O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrda qabul qilingan “Ta'lim to'g'risida” Qonuni.
3. O'zbekiston Respublikasining “Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida” Qonuni.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 12-iyundagi “Oliy ta'lim muassasalarining rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida” PF-4732-sonli Farmoni.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 27-maydagi “O'zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida” PF-5729-son Farmoni.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 27-avgustdagi “Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to'g'risida” PF-5789-sonli Farmoni.
7. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 23-sentabrdagi “Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida” 797-sonli Qarori.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi “O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida” PF-5847- sonli Farmoni.
9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi “2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida” PF-60-son Farmoni.

10. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 25-yanvardagi “Respublika ijro etuvchi hokimiyat organlari faoliyatini samarali yo‘lga qo‘yishga doir birinchi navbatdagi tashkiliy chora-tadbirlar to‘g‘risida” PF-14-sonli Farmoni.

III. Maxsus adabiyotlar

1. Oliy ta’limning me’yoriy - huquqiy hujjatlari to‘plami. -T., 2013.
2. Muslimov N.A va boshqalar. Pedagogik kompetentlik va kreativ asoslari. O‘quv-metodik qo‘llanma. – T.: “Sano-standart”, 2015. – 120 b.
3. Печеркина А.А. Развитие профессиональной компетентности педагога: теория и практика [Текст]: монография / А.А. Печеркина, Э.Э. Сыманюк, Е.Л. Умникова: УГПУ – Екатеринбург: [б.и.], 2011. – 233 с.
4. Компетенции педагога XXI века [Электронный ресурс]: сб. материалов респ. конференции (Минск, 25 нояб. 2021 г.) / М-во образования Респ. Беларусь, ГУО «Акад. последиплом. образования», ОО «БПО». – Минск: АПО, 2021.
5. Ishmuhamedov R, Mirsolieva M, Akramov A. Rahbarning innovatsion faoliyati. – T.: “Fan va texnologiyalar”, 2019.- 68 b.
6. O‘rinov V. O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim muassasalarida ECTS kredit-modul tizimi: asosiy tushunchalar va qoidalar. O‘quv qo‘llanma. -Nyu Bransvik Universiteti, 2020.
7. Usmonov B.Sh., Xabibullaev R.A. Oliy o‘quv yurtlarida o‘quv jarayonini kredit-modul tizimida tashkil qilish. O‘quv qo‘llanma. -T.: “Tafakkur” nashriyoti, 2020. -120 b.
8. Maxkamova M.A. Ta’limda innovatsion menejment. Monografiya. – T.: “Fan va texnologiya”, 2019. – 164 b.
9. J.Tidd and J.Bessant. Managing Innovation: Integrating Technological, Market and Organizational Change. Wohn Wiley and Son’s Ltd, Fourth edition, 2012.
10. Вестерманн Г. Цифровая трансформация. Как пережить революцию в бизнесе / Г. Вестерманн, А. Макафи. - М. : Манн, Иванов и Фербер, 2016.
11. Abdullayeva M. Mobil ta’lim texnologiyalari yordamida malaka oshirish tizimi. - Nukus: Karakalpakstan, 2021.
12. Qurbonova, S. Oliy ta’limda mobil texnologiyalarni qo‘llash. -T.: TDPU, 2019.
13. Kearney, M., Schuck, S., Burden, K., & Aubusson, P. (2018). "Mobile learning in pre-service teacher education: Examining the use of professional learning designs for future work contexts." *Australasian Journal of Educational Technology*, 34(3).
14. Al-Hunaiyyan, A., Al-Sharhan, S., & Alhajri, R. (2017). "A new mobile learning model in the context of smart classroom environment: A holistic approach." *International Journal of Interactive Mobile Technologies*, 11(3), 39-56.
15. Михеева Н.В., Румянцева М.Н., Бурлакова Н.М. Искусственный интеллект и системы поддержки принятия решений. - М.: ЮРАЙТ, 2019.
16. Кравченко А.И., Кравченко И.А. Цифровая трансформация высшего образования: проблемы и перспективы. - М.: ЛЕНАНД, 2021.

17. Sharda, R., Delen, D., & Turban, E. (2020). *Analytics, Data Science, & Artificial Intelligence: Systems for Decision Support*. Pearson.
18. V.Karimova, I.Isomov, N.Malikova, G'.Otamurodov. Tizimli tahlil va qaror qabul qilish asoslari. O'quv qo'llanma.- T., 2020. -231 b.
19. Цифровая трансформация высшего образования – вызов времени аннотированный библиографический указатель / Т. В. Блинова; под редакцией С.А. Беляевой, С.В. Мусиной. – Челябинск, 2021. – 281 с.
20. Тенденции развития высшего образования в мире и в России. Аналитический доклад-дайджест. -М., 2021. -198 с.
21. A.S. Zikriyoyev. Dunyo universitetlari reytingidagi tadqiqotchil olimlar orasida o'zingizni kashf qiling. -T.:Navro'z, 2020. ISBN.9789943659285
22. Sherzod Mustafakulov, Aziz Zikriyoev, Dilnoza Allanazarova, Tokhir Khasanov, Sokhibmalik Khomidov. Explore Yourself Among World – Class Researchers. Grand OLEditor. -T., 2019. ISBN: 8175 25766-0.
23. Nurimbetov R.I. Universitet 3.0 modeli va ta'lim sifatini ta'minlash masalalari: O'quv qo'llanma. -T., 2022. -189 b.
24. Усольцев А.П., Антипова Е.П. Инновационная деятельность учителей - Миф или реальность? Образование и наука. Том 21, № 5., 2019. <https://doi.org/10.17853/1994-5639-2019-5-9-42>
25. N.Arabov, YE.Nexoda. Kadrlarni innovatsion boshqarish. Darslik. -T., 2024. -356 b.
26. Pulatova T.X. Raqamli ta'lim sharoitida umumiy o'rta ta'limda innovatsion faoliyatni boshqarish metodikasi // SAI. 2022. №1.
27. Al-Ansi, A. M., Jaboob, M., Garad, A., & Al-Ansi, A. (2023). Analyzing augmented reality (AR) and virtual reality (VR) recent development in education. *Social Sciences and Humanities Open*, 8(1), 100532. <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2023.100532> Li, C., & Lin, W. (2023). Extracurricular tutoring fever: Competitive pressure and peer effect. *China Economic Quarterly International*, 3(4), 248–259. <https://doi.org/10.1016/j.ceqi.2023.12.002>
28. McKenna, K., Gupta, K., Kaiser, L., Lopes, T., & Zarestky, J. (2020). Blended Learning: Balancing the Best of Both Worlds for Adult Learners. *Adult Learning*, 31(4), 139–149. <https://doi.org/10.1177/1045159519891997>.
29. Alhamami, H. (2019). The Digital Electronic Media Methods in Communication with the Public: BBC Website as a Model. *New Media and Mass Communication*, 81, 82–91. <https://doi.org/10.7176/nmmc/81-08>.
30. Ashraf, M. A., Yang, M., Zhang, Y., Denden, M., Tlili, A., Liu, J., Huang, R., & Burgos, D. (2021). A systematic review of systematic reviews on blended learning: Trends, gaps and future directions. *Psychology Research and Behavior Management*, 14, 1525–1541. <https://doi.org/10.2147/PRBM.S331741>
31. Ballestar, M. T., Mir, M. C., Pedrera, L. M. D., & Sainz, J. (2024). Effectiveness of tutoring at school: A machine learning evaluation. *Technological Forecasting and Social Change*, 199(November 2023), 123043. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2023.123043>

IV. Elektron ta'lim resurslari

1. www.edu.uz.
2. www.edu.uz/oquv-uslubiy-ishlar/oiliy-talim-bujeti/
3. www.uzscience.uz/
4. www.timeshighereducation.com/world-university-rankings
5. www.timeshighereducation.com/student/advice/university-rankings-resources
6. www.topuniversities.com/qs-world-university-rankings
7. www.topuniversities.com/university-rankings-articles/world-university-rankings/qs-world-university-rankings-methodology
8. www.president.uz.
9. www.elsevier.com/authors/journal-authors/highlights.
10. www.grammarly.com/blog/how-to-write-an-introduction.
11. www.scribbr.com/dissertation/literature-review.
12. www.wiley.com/network/researchers/preparing-your-article/writing